

Pieczętka ŚDS

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2024

**z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy typu
A, B, C i D
w KALISKACH**

Sprawozdanie należy sporządzić za cały okres, na który Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku przyznał dotacje w rozdziale 85203 na prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla gminy/miasta/powiatu*

Środki finansowe:

1. Środki przekazane z budżetu Wojewody Pomorskiego 1 590 027,40

2. Inne środki0,00

Razem.....1 590 027,40

Termin przekazania sprawozdania do Wydziału Polityki Społecznej PUW upływa z dniem 15 lutego roku następnego po okresie sprawozdawczym.

Sprawozdanie obejmuje okres od 01.01.2024 do 31.12.2024

Nazwa: Środowiskowy Dom Samopomocy w Kaliskach

Adres: 83-260 Kaliska, ul. Długa 53

Telefon: 506821168

e-mail: i.cieminska@kaliska.pl lub sdskaliska@wp.pl

Data powstania: 02.12.2013

Imię i nazwisko kierownika placówki: Iwona Ciemińska

*** niepotrzebne skreślić**

Dane na koniec roku sprawozdawczego:

LICZBA MIEJSC STATUTOWYCH 50, w tym:

DZIENNYCH 50

CAŁODOBOWYCH 0

LICZBA MIEJSC RZECZYWISTYCH 48 w tym:

LICZBA MIEJSC Z DODATKIEM Z PROGRAMU ZA ŻYCIEM 18 w tym:

- dla osób ze spektrum autyzmu - 3

- dla osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami - 15

LICZBA OSÓB SKIEROWANYCH DO ŚDS NA PODSTAWIE DECYZJI 48

Lp.	Rodzaj zaburzenia/niepełnosprawności	Liczba osób
1.	Choroba psychiczna	8
2.	Niepełnosprawność intelektualna w tym:	21
	- głęboki stopień	0
	- znaczny stopień	14
	- umiarkowany stopień	7
	- lekki stopień inne zaburzenia zwłaszcza neurologiczne	0
3.	Inne zaburzenia czynności psychicznych - z wyłączeniem uzależnienia od środków psychoaktywnych	16
4	Osoby ze spektrum autyzmu	3

NALEŻY W ODPOWIEDZIACH UWZGLĘDNIĆ INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z FUNKCJONOWANIA ŚDS W CZASIE EPIDEMII: ZAWIESZENIA POBYTU W PLACÓWCE UCZESTNIKÓW- ZDALNEJ PRACY, PRACY HYBRYDOWEJ, PRACY W CZASIE EPIDEMII Z UCZESTNIKAMI W PLACÓWCE

Formy i efekty prowadzonej działalności /opis wykonania i ocena realizacji/

A. Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

W ŚDS w Kaliskach z filią w Cieciorce w 2024 roku prowadzone były następujące treningi:

- nauki i utrwalania systematycznego dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny- uczestnicy uczyli się lub utrwalali umiejętności obsługi pralki i posługiwania się żelazkiem, co wpłynęło na ich codzienny wygląd; systematycznie prowadzone były w małych grupach zajęcia, przypominające podstawowe zasady higieny oraz zasady dobierania odzieży stosownie do pory roku i sytuacji; Niektórzy uczestnicy w ośrodku

regularnie korzystają z wanny czy prysznica oraz robią pranie. Podsumowując, niemal każdy z uczestników wymaga motywacji i zachęcania do regularnego przestrzegania zasad higieny i czystości.

- trening kulinarny - w ramach pracowni kulinarnej uczestnicy poznawali i utrwalali zasady komponowania menu, czytania przepisów, z których wykonywali różne potrawy (zupy, dania obiadowe, ciasta, desery, sałatki, koktajle, musy owocowe, zapiekanki), odbywały się też zajęcia tematyczne, np.: przygotowywanie potraw kocięskich, hot dogów, pieczenie swojskiego chleba, gotowanie zupy, z dyni, potraw świątecznych, placków ziemniaczanych. Ponadto uczestnicy uczyli się jak nakrywać stół na różne okoliczności, poznawali i utrwalali zasady savoir- vivre i ciekawostki ułatwiające pracę w kuchni; systematyczne prace porządkowe w pracowni kulinarnej zaowocowały wśród uczestników wzrostem poczucia odpowiedzialności za sprzęt i czystość w kuchni i jej zapleczech. Zajęcia z uczestnikami w pracowni kulinarnej prowadzone były w małej, stałej grupie. Przy pracy obowiązywało ściśle przestrzeganie zasady higieny, po myciu wszystkie naczynia były wyparzone. Dzięki zajęciom uczestnicy w różnym stopniu podtrzymali, nabyli lub rozwinęli swoje umiejętności.

- trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi- podczas zajęć uczestnicy nabywali umiejętności gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, planowali listę zakupów, w sklepie dokonywali wyborów artykułów o korzystniejszych cenach i jakości, terapeuci pomagali też w dokonywaniu opłat na pocztę i w banku. Trening budżetowy wielu uczestnikom sprawia wiele trudności, choćby ze względu na brak umiejętności liczenia oraz ograniczony dostęp do gospodarowania budżetem domowym.

- trening farmakologiczny – niektórzy uczestnicy pod okiem terapeutów uczyli się regularnego stosowania leków. Wszyscy uczestniczyli w pogadankach na temat ważności regularnego przyjmowania leków oraz konsekwencji samodzielnego przerywania terapii. Terapeuci rozmawiali też z uczestnikami na temat stosowania witamin, suplementów diety oraz diet specjalistycznych dostosowanych do występujących schorzeń oraz pomagali organizować i realizować e-recepty. Odbyły się też zajęcia dotyczące zasad zdrowego odżywiania, wpływu używek na zdrowie i picia wody.

B. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów

W ośrodku oraz w filii prowadzone były treningi mające na celu:

- zwiększanie umiejętności podejmowania decyzji i brania odpowiedzialności za nie,
- zmniejszanie sytuacji konfliktowych między uczestnikami i nauka radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- oswojenie ze swoją chorobą i jej objawami,
- podnoszenie samooceny i samoświadomości uczestników,
- zwiększanie motywacji do działania,
- nauka asertywności,
- nauka podtrzymywania rozmowy,
- wzmacnianie mocnych stron i utrwalanie umiejętności pozytywnego myślenia.

Treningi te były prowadzone podczas zajęć w grupach w pracowniach, a także podczas spotkań całej społeczności ośrodka. Rozmowy na powyższe tematy są poruszane regularnie, gdyż wynika to potrzeb podopiecznych.

Tematy do treningów często wynikały z różnych sytuacji życiowych, czy mających miejsce, gdzie terapeuci wykorzystywali sytuacje do samodzielnego rozwiązania problemu, podjęcia decyzji przez uczestników.

W różnych miejscach i sytuacjach, w których często się znajdowaliśmy wśród uczestników kształtowane były i utrwalane pożądane zachowania: w grupie, w sklepie, w kościele, w urzędzie, w kinie, w restauracji itp. Ponadto prowadzone były warsztaty pozytywnego myślenia, warsztaty doceniania i *savoir-vivre* zarówno w pracowniach, jak i na warsztatach z psychologiem.

Szereg zajęć i treningów odbywał się też w ramach zajęć indywidualnych. W tych zajęciach uczestniczyli chętni podopieczni, którzy uczestniczyli w treningu funkcji poznawczych, budżetowym, umiejętności społecznych, radzenia sobie z emocjami, terapii ręki, terapii mózgu i usprawniania zaburzonych funkcji percepcyjnych.

C. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

W ramach treningu spędzania czasu wolnego uczestnicy ŚDS w Kaliskach na co dzień mają możliwość oglądania telewizji i słuchania radia- często wspólnie oglądają przebieg zawodów sportowych, wiadomości i filmy; chętnie czytają prasę codzienną, oglądają katalogi i albumy, grają w gry stolikowe, kalambury; Uczestnicy bardzo

chętnie korzystają z internetu i portali społecznościowych, gdzie na swoim profilu umieszczamy wiadomości z życia ośrodka. Inną formą spędzania czasu wolnego były liczne spacery do lasu, szukanie jagód i grzybów.

Uczestnicy ŚDS w miarę możliwości w ciągu roku bardzo chętnie brali udział w kilku lokalnych i wyjazdowych spotkaniach towarzyskich, np.:

- spotkania integracyjne ośrodka w Kaliskach i filii w Cieciorce,
- wyjście do baru na pizzę i do restauracji,
- udział w Pikniku Rodzinnym na zaproszenie ŚDS w Konarzynach,
- wyjazd do Costerina Park w Kościerzynie na warsztaty świąteczne.

Organizowaliśmy obchody Dnia Kobiet, Chłopaka, wyjazd do kina, obchody Święta Dyni, Dnia Osób z Zespołem Downa, Dzień Świadomości Autyzmu. Uczestnicy wspólnie wzięli też udział w wycieczkach do Sopotu i na Hel.

D. Poradnictwo psychologiczne /opis rozwiązań – wewnętrzne, zewnętrzne, formy pracy/

Przez cały rok, z wyjątkiem okresu wakacyjnego w ŚDS zatrudnialiśmy psychologa- 1 dzień w Kaliskach, 1 dzień w Cieciorce. Zarówno psycholog jak i pracownicy ośrodka wspierali uczestników w rozwiązywaniu codziennych problemów, konfliktów, jak i w przypadku trudnych przeżyć, w szczególności podczas rozmów indywidualnych. Prowadzone były też wspólne warsztaty i pogadanki. Większość uczestników bardzo chętnie korzystała też z relaksacji. Ponadto 2 uczestników systematycznie uczęszcza do psychologa do przychodni na terenie powiatu starogardzkiego.

E. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych /opis rozwiązań/

W 2024 r. kierownik ośrodka oraz terapeuci i opiekunowie pomagali uczestnikom w dostępie do lekarza rodzinnego i specjalistów, a w szczególności rejestracja, (a także dotarciu) do poradni specjalistycznych: neurologicznej, okulistycznej, psychiatrycznej, stomatologicznej, rehabilitacyjnej. Terapeuci wspierali też rodziców podczas wizyt u lekarza, lub w gabinecie zabiegowym. Również w ośrodku prowadzone były zajęcia tematyczne, np. z okazji Dnia Zdrowia Psychicznego, Dnia Walki z Depresją. Zaprosiliśmy też strażaków, którzy przeszkolili uczestników z zakresu podstaw pierwszej pomocy przedmedycznej.

F. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych /opis rozwiązań/

W tym zakresie w ŚDS w Kaliskach i filii w Cieciorce pomagano podopiecznym wypełniać dokumenty urzędowe- wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności, wnioski do GOPS o pomoc oraz kwestionariusz samooceny w celu uzyskania świadczenia wspierającego. Wielokrotnie wspierano uczestników w zakupach, w gospodarowaniu budżetem domowym, z załatwianiu recept na leki, pomagano też w rejestracji numerów telefonicznych, zawieraniu umów abonenckich (telefon, tv), a także robieniu opłat w banku i na poczcie.

G. Realizacja niezbędnej opieki /opis rozwiązań/

W 2024 r. opieka realizowana była w stosunku do wszystkich podopiecznych, na bieżąco i w zależności od potrzeb. W indywidualnych przypadkach była to również pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych – wobec 4 osób, karmieniu – 1 osoba i pomoc w porozumiewaniu się z jedną osobą, która nie mówi.

Jako ŚDS pomagaliśmy niektórym uczestnikom w zakupie odzieży, rozdawaliśmy pozyskaną odzież, chemię domową i inne dary. Przez cały rok opiekunowie z obu ośrodków sprawują opiekę podczas transportu na zajęcia i odwozu do miejsca zamieszkania.

H. Realizacja terapii ruchowej /opis rozwiązań/

W ramach terapii ruchowej w działających od początku pracowniach sportowo-rekreacyjno- rehabilitacyjnych w naszych ośrodkach uczestnicy mają możliwość korzystania ze sprzętów takich jak: rowerek, bieżnia, orbitrek, piłki „jeżyki” materace, wałki rehabilitacyjne oraz fotel do masażu, czy mata do masażu. W pracowniach prowadzone były proste ćwiczenia kondycyjne i usprawniające dla całej grupy, zarówno w ośrodkach, jak i na świeżym powietrzu: aerobic, proste konkurencje sportowe i regularne treningi gry w boccie. Grupy często wychodziły też na spacer do lasu, na siłownie zewnętrzne, uprawiały nordic walking, i organizowane były gry i zajęcia w plenerze.

W ramach współpracy między ośrodkami reprezentanci obu ośrodków wzięli udział w trzech Turniejach Gry w Boccia organizowanych przez stowarzyszenie Start-On oraz Medpharma Starogard Gd., grupa uczestników brała udział z Kocięwskich Igrzyskach Sportowych Osób Niepełnosprawnych w Pelplinie, w zawodach z okazji dnia Kultury Fizycznej w Kleszczewie Kościerskim, w Marszu na Orientację w Szpęgawsku, w Spartakiadzie w Medpharmie oraz uczestnicy poruszający się na wózkach wzięli udział w olimpiadzie Wózkowo-Sportowo, natomiast w listopadzie przedstawiciele obu ośrodków wzięli udział w Turnieju Gry w tenisa Stołowego organizowanym przez ŚDS w Kleszczewie Kościerskim.

W ramach rehabilitacji specjalistycznych wiosną regularnie odbywały się dla uczestników zajęcia z hipoterapii, dogoterapii, a także alpakoterapii, było też spotkanie z kozami.

W 2024r. nie zatrudnialiśmy fizjoterapeuty ze względu na brak chętnych osób do pracy.

I. Realizacja wyżywienia /w ramach pracowni kulinarnej czy w ramach zadania własnego gminy lub dopuszczonej możliwości zakupu gorącego posiłku –podać dlaczego /

Zarówno w ośrodku w Kaliskach, jak i w ośrodku w Cieciorce prowadzone są pracownie kulinarne. W ramach treningu kulinarnego w pracowniach codziennie przygotowywane są ciepłe posiłki dla wszystkich uczestników. Oprócz tego podopieczni pracowni kulinarnej przygotowują różne słone i słodkie potrawy, ciasta, desery i sałatki.

Zapewnienie ciepłego posiłku dla uczestników niemal od początku było realizowane w ramach pracowni, gdyż posiadamy ku temu sprzyjające warunki. Pracownie kulinarne w obu ośrodkach wyposażone są we wszystkie niezbędne sprzęty, a także wyparzarki do naczyń. Również uczestnicy bardzo chętnie biorą udział w treningach kulinarnych, aktywnie uczestniczą w planowaniu menu i zakupach.

Obie pracownie kulinarne podlegają kontroli i nadzorowi Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Starogardzie Gd.

J. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach zajęć w ramach WTZ, ZAZ, praca chroniona, praca na otwartym rynku inne / podać formy zajęć, ile osób uczestniczyło, z jakim rezultatem/

Wśród uczestników środowiskowego domu są uczestnicy mniej i bardziej aktywni, niektórzy ze względu schorzenia są całkowicie niezdolni do pracy. Przygotowanie do pracy na co dzień realizowane jest w pracowniach: kulinarnej, rękodzielniczej, haftu i szycia, stolarsko- rzeźbiarskiej i technik różnych.

Z informacji terapeutów i codziennej obserwacji wynika, że w ośrodku w Kaliskach w pracowni kulinarnej systematycznie i z dużym zaangażowaniem pracuje 5 osób, w pracowni rękodzielniczej 3 osoby, w pracowni haftu i szycia 4 osoby i w pracowni stolarsko- rzeźbiarskiej 4 osoby. Natomiast z obserwacji w filii w Cieciorce wynika, że 2 osoby pracują z ogromnym zaangażowaniem i wykazują chęć do podjęcia pracy. W obu ośrodkach są to uczestnicy, którzy nieustannie robią postępy i można powierzać im zadania do samodzielnej realizacji. Aktywizacja pozostałych osób następuje w wolniejszym tempie i wymagają one wsparcia w realizacji zadań.

Z usług ŚDS w Kaliskach korzysta uczestnik, który zatrudniony jest na umowę o pracę na stanowisku pracownika ochrony w ZPCH. Ze względu na charakter pracy uczestnik ten uzyskuje bardzo dobrą frekwencję i angażuje się w działalność ośrodka, osiągając postępy w funkcjonowaniu w życiu codziennym.

W ciągu roku w ramach aktywizacji zawodowej odwiedziliśmy bibliotekę, aby poznać pracę bibliotekarza, pocztę, aby poznać pracę na poczcie, a do ośrodka zaprosiliśmy elektryka, strażaka, którzy opowiadali o swojej pracy.

K. Realizacja transportu uczestników zajęć : TAK/ NIE

- we własnym zakresie.....
- umowa z firma przewozową.....
- w inny sposób -podać jaki

Ze względu na brak komunikacji w naszej gminie i oddalone miejsca zamieszkania niektórych uczestników domu (teren całej gminy Kaliska i Czarna Woda) został im zapewniony transport. Uczestnicy ŚDS są dowożenia na zajęcia transportem gminnym-autobusem przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach

inwalidzkich z windą. W 2024 r. łącznie dowożono 41 uczestników. Podczas dowozów i odwozów realizowana jest opieka dla uczestników przez pracowników Domu w Kaliskach i w Cieciorce. ŚDS bezpłatnie użycza autobus z Gminy Kaliska.

W przypadku wyjazdów np.: na wycieczkę, do kina czy na imprezy wynajmujemy od firmy przewozowej autokar, dostosowany do przewozu osób na wózkach inwalidzkich.

L. Realizacja współpracy z podmiotami środowiska lokalnego /rodzaj podmiotu, opis realizowanych działań/ efekty prowadzonej współpracy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kaliskach z filią w Cieciorce od początku działalności stara się być aktywnym i współpracować ze środowiskiem lokalnym:

1/ **rodziny, opiekunowie** – z rodzinami i opiekunami jesteśmy w stałym kontakcie, większość z nich żywo interesuje się życiem ośrodka i jest otwarta na współpracę. W 2024 r. spotkaliśmy się na zorganizowanym w czerwcu Dniu Rodziny oraz na spotkaniu opłatkowym. Kontakty mają zazwyczaj na celu wsparcie i wzajemną pomoc w postępowaniu i opiece nad uczestnikami, a także wspieranie działań w ośrodku.

2/ **OPS oraz PCPR** – z ośrodkiem pomocy społecznej współpracujemy w szczególności pod kątem rekrutacji uczestników do ośrodka, przygotowywaniu niezbędnej dokumentacji, a także współpracujemy w innych sprawach, gdzie niezbędna jest pomoc uczestnikom. Z PCPR współpracujemy w zakresie orzecznictwa o niepełnosprawności;

3/ **Poradnia Zdrowia Psychicznego, przychodnia, szpitale**- rejestracja uczestników do lekarza rodzinnego, stomatologa i specjalistów, pomoc w zakresie dojazdów do lekarzy i szpitala oraz wsparcie w dostępie do programów profilaktycznych.

4/ organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w Gminie Kaliska – ze stowarzyszeniem ściśle współpracujemy od początku jego istnienia, w 2024 r. wspólnie zrealizowaliśmy kolejną edycję konkursu kulinarnego TOP KUCHARZ – do którego zapraszamy uczestników ośrodków wsparcia z całego powiatu starogardzkiego, z Konarzyna oraz drużynę z Zespołu Szkół Publicznych w Kaliskach i z Klubu Seniora. Realizowaliśmy też wspólnie zadanie publiczne „Mogę, bo chcę- II edycja” współfinansowane ze środków Gminy Kaliska, w ramach którego motywowaliśmy do aktywnego trybu życia organizując zajęcia jazdy konnej, zdrowy kręgosłup, aerobic, nordic walking;

- Stowarzyszenie START-ON – całoroczna współpraca polegała na systematycznym prowadzeniu przez stowarzyszenie warsztatów gry w Boccia w obu ośrodkach oraz udział w organizowanych przez nich turniejach;
- Ośrodek kultury i biblioteka – w gminnym ośrodku kultury oraz biblioteką współpracujemy systematycznie, uczestnicy z obu ośrodków uczestniczyli w konkursach organizowanych przez bibliotekę, a także brali udział w obchodach Światowego Dnia Kociewia, prezentując gadkę kociewską i wystawiając kramik w wyrobami dekorowanymi wzorem kociewskim. Jako ośrodek współorganizowaliśmy pierwszy dzień festynu Dni Kaliska Lato na Kociewiu, prezentowaliśmy swoje prace na corocznej wystawie Sami Swoi, ponadto na Sali w GOK organizujemy część z naszych imprez;
- Fundacja Kociewiaci dla hospicjum- udział w Spartakiadzie,
- Gdańska Fundacja Dobroczynności- udział w Festiwalu POZAPOZY- konkurs i gala podsumowująca.

5/ placówki oświatowe:

- ZSP w Kaliskach- wizyta w świetlicy szkolnej na Walentynkowym Ptysiu, udział w WOŚP, warsztaty integracyjne z kl. II;
- OREW w Gminie Kaliska- wspólne warsztaty i spotkania integracyjne; udział w Zabawie Karnawałowo-Walentynkowej i Marszu z okazji Dnia Świadomości Autyzmu;
- 6/ kościoły- udział we Mszy św. w Środę Popielcową, Msza Św. z udziałem uczestników z okazji obchodów Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną,

6/ Inne:

- ŚDS Miasta Starogard Gd. –udział w Przeglądzie kabaretowym „Złota jesień humorem się niesie”, udział w Spartakiadzie „Wózkowo-Sportowo”, wspólna zabawa Walentynkowa i TOP KUCHARZ,
- ŚDS Gminy Zblewo- udział w Przeglądzie Kolęd i Pastorałek, w Dniu Kultury Fizycznej, w Turnieju Tenisa Stołowego oraz w obchodach X lecia funkcjonowania placówki;
- WTZ w Pelplinie- udział w Zawodach sportowych KISON;
- ŚDS w Skarszewach- udział w Przeglądzie Patriotycznym „Za wolność... dziękujemy”; udział w obchodach Dnia Godności, udział w zabawie Andrzejkowej;
- WTZ w Lalkowach- udział w konkursie recytatorskim poezji miłosnej „Mów do mnie jeszcze”;
- ŚDS Konarzyny- udział w Festynie Rodzinnym;
- DPS Szpęgawsk – udział w Marszu na orientację;
- ŚDS Czersk- udział w Świącie Muzyki;

- ŚDS Osiek i ŚDS Brusy – udział w konkursach plastycznych,
- Urząd Gminy w Kaliskach- udział w Festynie Gminnym „Lato na Kocieniu”,
- OSP Kaliska- pokazowa wizyta strażaków oraz udział w szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczestników;

Współpraca w w/w podmiotami miała na celu integrację, aktywizację uczestników oraz ich aktywny udział w życiu społecznym. Poprzez udział w konkursach uczestnicy stawali się bardziej kreatywni i odważni w prezentowaniu swoich pomysłów. Udział w turniejach sportowych, konkursach i przeglądach wzmocnił w nich poczucie własnej wartości, otworzył na ludzi i pozwolił nawiązać kontakty z osobami spoza swojego otoczenia, co ma pozytywny wpływ na funkcjonowanie uczestników w życiu codziennym.

W 2024r. w filii w Cieciorce po raz pierwszy zorganizowaliśmy Turniej gry w kalambury, na który zaprosiliśmy uczestników z kilku innych ośrodków. Rywalizacja i zabawa była udana, w związku z tym planujemy, aby stało się to imprezą cykliczną.

L . Realizacja procesu dochodzenia do standardów ŚDS zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy /proszę podać czy przyjęto program naprawczy, poziom jego realizacji, potrzeby w tym zakresie/

Lokale, w których mieści się główna siedziba Środowiskowego Domu Samopomocy w Kaliskach oraz filia ośrodka w Cieciorce spełniają standardy usług określone w cytowanym rozporządzeniu. Zarówno pod względem usytuowania, powierzchni i ilości pomieszczeń oraz wyposażenia budynki są przystosowane do pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Ośrodek od początku jest jednostką organizacyjną Urzędu Gminy w Kaliskach.

M. Ocena realizacji zadań placówki i ewentualne wnioski i informacje o planowanych zamierzeniach/ o zmianach w funkcjonowaniu domu

Placówka w Kaliskach z filią w Cieciorce działa zgodnie z założeniami programowymi oraz w miarę możliwości z przyjętym rocznym planem pracy. Wsparcie skierowane jest do każdego z uczestników w sposób zindywidualizowany, określony w planach postępowania wspierająco-aktywizującego, które są oceniane i weryfikowane co pół roku. Pracownicy ośrodka to osoby, które z pasją i zaangażowaniem pracują z podopiecznymi zachęcając ich do coraz odważniejszych działań, natomiast uczestnicy chętnie biorą w nich udział oraz sami wprowadzają w życie swoje pomysły.

Uczestnicy i ich rodziny otrzymują pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów z podopiecznymi, a także w niwelowaniu niepożądanych zachowań. Mogą również korzystać z poradnictwa psychologicznego. Kontakt z innymi osobami potrzebującymi wsparcia korzystnie wpływa na samopoczucie i funkcjonowanie uczestników w życiu codziennym.

Dzięki wyjazdom uczestnicy poznają nowe miejsca, bywają w kinie, restauracji oraz wielu innych miejscach. Dzięki temu utrwalają też zasady życia społecznego, poznają nowych ludzi i nowe dziedziny życia.

Z uwagi na trudności towarzyszące w życiu osób z niepełnosprawnościami nie wszystkie założone cele terapeutyczne dało się osiągnąć. Nad tym jako Zespół Wspierająco-Aktywizujący zamierzamy pracować w 2025r. Nasza praca będzie ukierunkowana w miarę możliwości na podnoszenie standardów i jakości pracy, tak aby optymalizować warunki życia uczestników zarówno w ośrodku, jak i poza nim.

Planujemy również poszerzyć współpracę z Klubem Seniora i powrót do większej współpracy z uczniami ZSP w Kaliskach, ponieważ w 2024r. udało się to zrealizować w minimalnym stopniu.

N. Dane statystyczne:

Średnia liczba uczestników zajęć

1. Średnia dzienna liczba uczestników obecnych w ŚDS /~~uczestniczących~~ ~~w zdalnych formach~~ w poszczególnych miesiącach:

- styczeń 34,86
- luty 36,90
- marzec 40,10
- kwiecień 40,53
- maj 41,11
- czerwiec 39,85
- lipiec 37,53
- sierpień 35,67

- wrzesień 31,95
- październik 34,74
- listopad 38,11
- grudzień 37,07

Razem (średnia dzienna liczba uczestników z całego roku) 34,46

2. Średnia liczba uczestników na poszczególnych zajęciach:

Lp.	Rodzaj zajęć	Średnia dzienna liczba osób na zajęciach z całego roku.
1.	Trening funkcjonowania w życiu codziennym	48
2.	Trening spędzania czasu wolnego	48
3.	Trening budżetowy	10
4.	Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych	7
5.	Trening farmakologiczny	5
6.	Trening kulinarny	16
7.	Trening higieniczno-sanitarny	48
8.	Trening funkcji poznawczych	48
9.	Trening umiejętności społecznych	48
10.	Pracownia kulinarna	16
11.	Pracownia rękodzielnicza	5
12.	Pracownia haftu i szycia	7
13.	Pracownia stolarsko-rzeźbiarska	8
14.	Pracownia technik różnych	12
15.	Pracownia komputerowa	11

16.	Pracownia zajęć indywidualnych	9
17.	Usprawnianie ruchowe	5
18.	Pracownia artystyczna	7
19.	Pracownia ogrodnicza	4
20.	Pracownia muzyczno-teatralna	18
21.	Terapie specjalistyczne	48

3. Średnia frekwencja uczestników w roku sprawozdawczym (w %) 79,37%

4. Liczba uczestników oczekujących, w tym z Programu ZA Życiem 0

5. Liczba uczestników, których wykreślono z ewidencji ŚDS z powodu:

- rezygnacji uczestnika **2**
- zgonu **0**
- usamodzielnienia
- umieszczenia w placówce całodobowej opieki **1**
- przejścia do innej formy wsparcia dziennego /jakiej/ **0**
- inne / jakie/

6. treningi ile/jakie/

1. trening funkcjonowania w życiu codziennym
2. trening spędzania czasu wolnego
3. trening budżetowy
4. pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych
5. trening farmakologiczny
6. trening kulinarny
7. trening higieniczno-sanitarny
8. treningi funkcji poznawczych
9. treningi umiejętności społecznych

7. pracownie ile/jakie/

1. pracownia rękodzielnicza
2. pracownia stolarsko-rzeźbiarska-2
3. muzyczno-teatralna - 2

4. kulinarna i higieniczno-sanitarna -2

5. komputerowa

6. haftu i szycia

7. technik różnych- 2

8.terapia ruchowa

1. sportowe zajęcia usprawniające-2

9.aktywizacja zawodowa

1. Spotkania z ludźmi o różnych zawodach

3. Terapia zajęciowa- 2

10.terapie specjalistyczne /hipoterapia, dogoterapia, arteterapia, aromatoterapia, logopeda, socjoterapia itp./

1. dogoterapia

2. socjoterapia

3. silwoterapia

4. hortiterapia

5. biblioterapia

6. aromaterapia

7. ergoterapia

8. elementy logopedii

9. hipoterapia

10. terapia ręki

11. psychoterapia

11. inne /jakie/

O.Siedziba jednostki:

a) usytuowanie siedziby¹

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kaliskach mieści się w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Kaliskach. Usytuowany jest na poddaszu, na trzecim piętrze budynku. Do pomieszczeń ośrodka, które znajdują się na jednym poziomie prowadzą schody oraz winda. ŚDS użytkuje pomieszczenia na podstawie umowy użyczenia zawartej na czas

¹ Należy podać informacje o obiekcie, w którym funkcjonuje ośrodek, w tym: czy ŚDS jest samodzielnym użytkownikiem obiektu lub jest użytkownikiem części obiektu (kondygnacje, współużytkownicy, itp.), położenie obiektu, itp.

nieokreślony i ma je do wyłącznej dyspozycji. Ponadto na zasadzie współpracy uczestnicy mogą korzystać z całego zaplecza rekreacyjno- sportowego przy szkole, tj. boisk, zewnętrznej siłowni i sali gimnastycznej.

Filia ŚDS w Cieciorce to budynek parterowy, który jest własnością gminy, a zarządza nim Gminny Ośrodek Kultury w Kaliskach. ŚDS i GOK w Kaliskach zawarli umowę użytkowania budynku z przeznaczeniem na działalność ośrodka na czas nieokreślony.

W otoczeniu ośrodka jest boisko, plac zabaw i siłownia zewnętrzna, z której uczestnicy również mogą korzystać.

b) powierzchnia użytkowa²

Środowiskowy Dom Samopomocy na podstawie umowy użycza od właściciela budynku ZSP w Kaliskach korzysta z pomieszczeń, mieszczących się na jednym poziomie o ogólnej powierzchni 301,39 m².

Filia ŚDS w Cieciorce, funkcjonująca od grudnia 2020r. to budynek o powierzchni użytkowej 360,01 m², który w całości przeznaczony jest pod działalność ośrodka.

c) bariery architektoniczne : nie występują /występują w postaci³

Wszystkie pomieszczenia, z których korzystają uczestnicy ŚDS pozbawione są barier architektonicznych są przystosowane do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne.

Mimo, że ośrodek znajduje się na trzecim piętrze, jest winda, z której nieustannie korzystają osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich oraz inne osoby mające trudności w poruszaniu się. Mamy również do dyspozycji schodolaz krocący, którym można transportować osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich.

Budynek, w którym znajduje się filia ŚDS pozbawiony jest barier architektonicznych.

d) udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnościami:

- Budynek w Kaliskach wyposażony jest w windę,
- Budynek filii w Cieciorce jest budynkiem parterowym, przy dwóch wejściach są przystosowane podjazdy dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,

² Dotyczy tej części budynku, którą użytkuje ŚDS.

³ Niepotrzebne skreślić i ew. uzupełnić o opis sposobu przełamania barier lub opis barier występujących.

- Wszystkie toalety przystosowane są do korzystania przez osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich,

e) wykaz pomieszczeń ze wskazaniem powierzchni, przeznaczenia i wyposażenia:

Symbol/nazwa pomieszczenia	Powierzchnia [w m ²]	Przeznaczenie	Wyposażenie
SDS W KALISKACH			
Sala 1	56,69	Sala ogólna	Telewizor, kino domowe, sprzęt muzyczny, zestawy instrumentów, projektor multimedialny, ekran szerokokątny z kasetą, stoły, krzesła, komody, fotel masujący, kolumna aktywna
Sala 2	2,90	Toaleta	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka
Sala 3	2,90	Pracownia higieniczno-sanitarna	Pralko-suszarka, suszarka do włosów, prostownica, deska do prasowania, żelazko, waga łazienkowa, zestaw łazienkowy, lustro, szafki
Sala 4	19,45	Jadalnia/ sala komputerowa/ pracownia technik różnych	5 zestawów komputerowych na przystosowanych stanowiskach, drukarka, stoły, krzesła, regały,
Sala 5	13,75	Kuchnia	Kuchenki elektryczne, okapy, kuchenka mikrofalowa, dzbanki elektryczne, wózek kelnerski, robot kuchenny, naczynia i przybory kuchenne, zestawy garnków, opiekacz, warnik do wody, maszynka do mięsa,

Sala 6	3,60	Magazyn spożywczy	Lodówko-zamrażarka, zamrażarka szufladowa, szafki
Sala 7	4,20	Zmywalnia	Zmywarko-wyparzarka, szafki
Sala 8	11,10	Biuro	Zestaw komputerowy, laptop, urządzenie wielofunkcyjne, niszczarka, telefon, meble, dysk zewnętrzny, aparat fotograficzny,
Sala 9	7,10	Łazienka z wanną	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka, komplet ręczników,
Sala 10	19,30	Pracownia sportowo-rekreacyjno - rehabilitacyjna	Ugul z osprzętem, rowerek rehabilitacyjny, rotor kończyn górnych i dolnych, orbitrek, materace, przyrządy do ćwiczeń, kije do nordic walking, lampa sollux, laser, tablica do ćwiczeń manualnych, stół rehabilitacyjny, chusta Klanzy, ciśnieniomierz,
Sala 11	20,10	Pracownia rękodzielnicza	Meble, zestaw komputerowy, drukarka, gilotyna, wypalarka, maszyna tnąco-wytłaczająca, przybory i materiały do zajęć, prasa sublimacyjna do kubków i koszulek, drukarka sublimacyjna,
Sala 12	3,65	Toaleta dla personelu	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka
Sala 13	3,65	Toaleta	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka

Sala 14	19,80	Pracownia stolarsko-rzeźbiarska	Meble, stoły stolarskie, szlifierki, dłuta, lutownica, wiertarka stołowa, imadło, obrabiarka do drewna, wyrzynarka włosowa, pilarka do drewna, szlifierka taśmowa, pilarka łańcuchowa, wyrzynarka brzeszczotowa, tablica warsztatowa z kuwetami,
Sala 15	14,50	Pokój dzienny	Meble, kanapa, fotele, telewizor,
Sala 16	16,40	Pokój treningowy/ pracownia haftu i szycia	Meble, 2 wersalki, szafki nocne, komplety pościeli, dywan, 2 maszyny do szycia, żelazko, deska do prasowania, zestaw komputerowy, drukarka,
Sala 16 a	3,60	Łazienka przy pokoju	Zestaw łazienkowy, komplet ręczników, suszarka do bielizny,
Sala 17	14,85	Pokój całodobowych treningów	Meble, 2 wersalki, szafki nocne, komplety pościeli, dywan,
Sala 17 a	3,85	Łazienka przy pokoju	Zestaw łazienkowy, komplet ręczników, suszarka do bielizny,
Sala 18	5,65	Pokój psychologa i terapii indywidualnej	Meble, zestaw komputerowy, szafa metalowa, drukarka, kurtyna światłowodowa, gry i materiały edukacyjno-rehabilitacyjne
Sala 19	0,65	Pomieszczenie pomocnicze	Szafki, wózki do sprzątnia, odkurzacz, urządzenie myjące do

			okien, odkurzacz piorący
	53,70	Komunikacja	Szafki, szafy ubraniowe, tablice informacyjne,
ŚDS FILIA W CIECIORCE			
1.01	3,33	Wiatrołap	-
1.02	70,97	Hol	Szafy ubraniowe, kanapy, fotele, stolik, tablice informacyjne
1.03	10,47	Pracownia higieniczno-sanitarna	Toaleta, pralka, kosz na pranie, szafki, deska do prasowania, suszarka itp.
1.04	5,55	Toaleta damska	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka
1.05	5,55	Toaleta męska	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka
1.06	4,33	Toaleta dla personelu	Zestaw łazienkowy, lustro, szafka
1.07	8,24	Magazyn podręczny	Szafa, regał, wózki do sprzątnia, odkurzacz, myjka ciśnieniowa, myjka do okien
1.08	7,26	Korytarz	Wózek kelnerski
1.09	27,47	Kuchnia	Kuchenki elektryczne, okap, zabudowa meblowa, kuchenka mikrofalowa, lodówka, robot wielofunkcyjny, naczynia i przybory kuchenne, gofrownica, bledy zestaw garnków i patelni, wark, miski, pojemniki do przechowywania,
10	4,66	Magazyn	Szafy, regały, zamrażarka

1.11	6,82	Zmywalnia	Szafy, szafka ze zlewozmywakiem, zmywarko-wypaźarka
1.12	3,29	Wiatrołap	-
1.13	7,65	Biuro	Szafy, biurko, fotel gabinetowy, laptop, drukarka, niszczarka, aparat fotograficzny,
1.14	14,24	Pokój wyciszeni i terapii indywidualnej	Biurko, fotel gabinetowy, laptop, drukarka, ścianka Knoocker, magiczne akwarium, kolumny wodne, kurtyna światłowodowa, fotele gruszeki,
1.15	11,62	Pracownia stolarska i ogrodczna	Biurko, fotel, apteczka, stół i taborety stolarskie, szafy metalowe, taczki, konewki, wiertarki, wyrzynarki, piły, skrzynka narzędziowa z wyposażeniem, tablica warsztatowa z kuwetami
1.16	36,10	Jadalnia, sala ogólna	Szafy, regał, komody, telewizor, kino domowe, laptop, drukarka, stoły, krzesła, gry
1.17	36,30	Pracownia artystyczna	Szafy, regały, stoły, krzesła, biurko, fotel, laptop i drukarka, maszyna do szycia, wypalarka, gilotyna, maszyna sizzix, maszyna ploter, tablet, instrumenty, kolumna aktywna, materiały i przybory do zajęć
1.18	48,40	Pracownia sportowo-rehabilitacyjna	Szafy, biurko, fotel, ugił z osprzętem, lampa sollux, bieźnia, rowerek rehabilitacyjny, orbitrek, rotory, drabinki, tablica do

			ćwiczeń manualnych, materace, piłki i sprzęty do ćwiczeń,
1.19	15,07	Kotłownia	-
1.20	11,25	Skład opału	-
1.21	21,42	Magazyn	Stoły cateringowe, krzesła konferencyjne, rabaty drewniane, grill

P. Struktura zatrudnienia pracowników ŚDS / proszę podać rodzaj umowy (czas określony, nieokreślony, zastępstwo), formę (umowa o pracę, zlecenie, inne), kwalifikacje zgodne z rozporządzeniem MPiPS w sprawie ŚDS/

Pracownicy:

a). pracownicy etatowi

Lp.	Stanowisko	Kwalifikacje	Forma zatrudnienia i wymiar czasu pracy
1.	Kierownik	Wykształcenie wyższe pedagogiczne, pracownik socjalny, ukończone studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat
2.	Asystent osoby niepełnosprawnej	Wykształcenie średnie, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na zastępstwo, pełen etat
3.	Pedagog- opiekun pracowni	Ukończone studia pedagogiczne I stopnia, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat
4.	Opiekun	Wykształcenie średnie, posiada doświadczenie w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, w trakcie nauki na kierunku terapia zajęciowa	Umowa o pracę na czas nieokreślony, pełen etat
5.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat
6.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada doświadczenie	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat

		zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	
7.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie wyższe pedagogiczne, ukończona szkoła policealna w zawodzie Opiekun w DPS, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na 1/2 etatu
8.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada dyplom instruktora ds. terapii uzależnień, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat – długotrwała nieobecność
9.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony, na pełen etat
10.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony na pełen etat
11.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony na pełen etat
12.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej, posiada doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa o pracę na czas nieokreślony na pełen etat – długotrwała nieobecność
13.	Młodszy opiekun	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie opiekun medyczny, w trakcie nauki na kierunku terapia zajęciowa	Zatrudnienie po odbyciu stażu zawodowego, umowa na pełen etat do 07.02.2025r.
14.	Młodszy opiekun	Wykształcenie wyższe, w trakcie studiów na kier. Psychologia, posiada doświadczenie w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi	Umowa na czas określony do 31.10.2025r. na pełen etat
15.	Instruktor terapii zajęciowej	Wykształcenie średnie, ukończona szkoła policealna w zawodzie Instruktor terapii zajęciowej,	Umowa o pracę na zastępstwo, na pełen etat
16.	Sprzątaczką		Umowa o pracę na czas określony do 31.03.2025r.

17.	Kierowca	Wykształcenie średnie	Umowa na czas nieokreślony na pełen etat
18.	Księgowa	Wykształcenie wyższe	Umowa na czas nieokreślony na ¼ etatu
19.	Administrator ds. kadr i płac i inspektor danych osobowych	Wykształcenie wyższe	Umowa na czas nieokreślony na ½ etatu

b). inne formy zatrudnienia

Lp .	Stanowisko/rodzaj świadczonych usług	Wykształcenie	Ilość godzin miesięcznie	Rodzaj umowy
1.	Palacz-konserwator	Średnie	10-15	Umowa zlecenie
2.	Psycholog	Wyższe	32-40	usługa

c). szkolenia personelu- podać tematy, termin i kto brał udział

1. Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną – 15.02.2024- 9 osób
2. Kurs udzielania pierwszej pomocy – 14 i 15.03.2024 – 7 osób
3. Bezpieczeństwo uczestnika zajęć terapii zajęciowej- zadania i obowiązki pracownika WTZ i ŚDS – 11.07.2024 – 11 osób
4. Dobre praktyki oraz wykorzystywanie prostego języka w pracy z osobami z niepełnosprawnościami- 10-11 lipiec- 3 osoby
5. Praca z osobami ze sprzężonymi ograniczeniami sprawności i spectrum autyzmu- realizacja założeń ustawy Za życiem- 11.12.2024- 14 osób

.....
Podpis kierownika ŚDS

Ocena funkcjonowania i efektywności pracy Środowiskowego Domu Samopomocy przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzącą lub zlecającą prowadzenie Domu

(po zapoznaniu się ze sprawozdaniem i z uwzględnieniem dokonanych spostrzeżeń i/lub wniosków z nadzoru oraz uwag i opinii uczestników, ich rodzin i/lub innych mieszkańców gminy/powiatu, jeśli takie informacje są w posiadaniu samorządu).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kaliskach z filią w Cieciorce nieustannie dba o rozwój oraz dostosowywanie oferty usług do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym z osobami ze spektrum autyzmu i z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Działania te sprawiają, że poziom jakości życia i funkcjonowania w życiu społecznym uczestników wzrasta.

Działalność placówki jest na bieżąco monitorowana przez organ prowadzący oraz Radę Gminy Kaliska- poprzez prezentowanie planów pracy i sprawozdawczość, przy czym ocena ta jest bardzo pozytywna. Jednostka każdego roku podlega kontroli wewnętrznej przeprowadzanej przez zespół kontrolujący Urzędu Gminy, który nie stwierdza nieprawidłowości w jej prowadzeniu.

Uczestnicy ośrodka są grupą otwartą, zgraną i chętnie integrują się ze środowiskiem lokalnym. Bardzo chętnie biorą udział w różnych lokalnych przedsięwzięciach- festynach, finałach WOŚP, turniejach sportowych, współorganizują koncerty, a także korzystają z bogatej oferty ośrodka kultury i instytucji działających na terenie naszej gminy.

Dzięki licznym wizytom w ośrodku, bez wahania można stwierdzić, że w zachowaniu większości uczestników nastąpiły znaczne zmiany na korzyść, osoby te są bardziej otwarte i komunikatywne. Podczas rozmów, rodziny osób niepełnosprawnych podkreślają, że placówka była potrzebna dla ich niepełnosprawnych dzieci, a jej działania przynoszą oczekiwane efekty i postępy, podopieczni lepiej radzą sobie w życiu codziennym, są bardziej samodzielni i pewni siebie.

Podsumowując, oceniam dotychczasową działalność ŚDS w Kaliskach z filią w Cieciorce bardzo wysoko i uważam, że wkład pracy i zaangażowanie pracowników przynoszą uczestnikom i ich rodzinom wymierne korzyści. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnościami z gmin: Kaliska, Czarna Woda, Karsin i Czersk mają swoje miejsce do życia- swój dom.

Data i podpis

Wójta/Burmistrza/Prezydenta/Starosty
~~lub osoby działającej z upoważnienia~~
odpowiedzialnej za sprawowania
nadzoru nad działalnością ŚDS dla
osób z zaburzeniami psychicznymi